

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.VI.22.171/2011/4.szám

A Kúria a dr. Botos József ügyvéd által képviselt felperes által a dr. Pusztai Judith ügyvéd által alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt a Szegedi Városi Bíróságon 6.P.20.468/2010. szám alatt megindított és a Csongrád Megyei Bíróság 4.Pf.20.352/2011/4. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 75.600 (Hetvenötezer-hatszáz) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 2005. márciusában kölcsönt nyújtott M. M.-nek, aki erre tekintettel a 2005. március 23-án kelt tartozás elismerő okiratban elismerte, hogy a felperesnek 1.260.000 forinttal tartozik, amelyet 2005. december 1. napjáig vállalt visszafizetni. A kölcsön nem került visszafizetésre, ezért a felperes fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett M. M.-mel szemben 1.260.000 forint tőke és ennek 2005. december 1. napjától járó késedelmi kamatai megfizetése iránt. A jogerős fizetési meghagyás alapján végrehajtási eljárás indult, de a követelés az adóstól nem volt behajtható. M. M. 2003. évtől kezdődően házastársi életközösségben él az alperessel.

A felperes keresetében a Csjt. 30. §-ának (2) és (3) bekezdése alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogerős fizetési meghagyásban foglalt összeg adóssal egyetemleges megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte azzal, hogy a kölcsönről

nem volt tudomása.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére - M. M.-mel egyetemlegesen - 1.260.000 forintot és ennek az összegnek a 2005. december 1. napjától járó késedelmi kamatait. Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a kiegészítéssel hagyta helyben, hogy az alperes a tartozás kielégítéséért a házastársi közös vagyon rá eső részével felel.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes házastársának a felperessel szemben fennálló tartozása a jogalap és az ott megjelölt összeg tekintetében a jogerős fizetési meghagyás folytán ítélt dolognak minősült. Mindez ebben a perben tehát már nem volt vitatható, ezért az azzal kapcsolatos bizonyítási eljárás lefolytatásának sem volt helye.

Az alperes és házastársa között a perbeli jogügylet keletkezésekor a házastársi életközösség már fennállt, és az azóta is folyamatos, a vagyonközösség megszüntetésére sem került sor. Az alperes házastársa által kötött visszerthes jogügyletet ezért - a Csjt. 30 §-ának (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel - a közös vagyon körében és az alperes vélelmezett hozzájárulásával kötöttnek kellett tekinteni. A megdönthető vélelemmel szemben az alperes nem tudta bizonyítani, hogy az ügylethez való hozzájárulása hiányzott és arról a felperes is tudott vagy a körülményekből tudnia kellett volna.

Az ügyletkötésben részt nem vevő alperes felelőssége azonban csak járulékos jellegű, egyfelől az ügyletkötő házastárs kötelezettségéhez igazodik, másrészt azért nem a teljes vagyonával, hanem csak a közös vagyonból rá eső rész erejéig felel. A felperes követelése a döntés meghozatalakor még részben sem került kielégítésre, ezért az alperes - korlátozott - felelőssége a teljes tartozás egyetemleges megfizetéséért áll fenn.

A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság kötelezését új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint az alperes a fizetési meghagyás jogerejét nem vitatta, mert azt a házastársa tekintetében már valóban nem lehetett megdönteni. A jogerős ítélet azonban elvonta tőle a kimentési lehetőséget azzal, hogy nem tisztázta a jogviszony körülményeit és az erre vonatkozó bizonyítási indítványokat elutasította. A felperes egy cég által fizetett összeget levont a követeléséből, ami azt igazolta, hogy közte és az

alperes házastársa között nem kölcsön, hanem üzleti megállapodás állt fenn. Minderről az alperes nem tudott, házastársa a munkaviszonya keretében közvetített a felperes és munkahelye egy autókereskedés között.

A felperes egy üresen aláírt papírt kapott az alperes házastársától, amelyből tudnia kellett azt, hogy az alperes nem járult hozzá az ügyletnek, mivel a lapra azt írt fel, amit akart. Az alperes a gépkocsiról tudott, de azt is tudta, hogy az a felperesé volt és a házastársának a munkahelyével volt összefüggésben. Mindezt tisztázni kellett volna az eljárás során, mert nem a fizetési meghagyás jogereje, hanem az alperes járulékos felelőssége volt kérdéses, amely csak az eset összes körülményeinek gondos vizsgálata alapján lett volna megítélhető. Kérelmében a Pp. 163. §-ának (2) bekezdésében, a 141. § (2) bekezdésében és a 206. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozott.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és az alperes perköltségben történő marasztalására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján feltárt és helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le, azokkal és azok indokaival a Kúria is egyetértett, jogszabálysértés nem volt megállapítható.

A jogerős fizetési meghagyásnak - a fizetési meghagyásos eljárás lefolytatásakor hatályban volt Pp. 321. §-ának (1) bekezdése alapján - ugyanolyan hatálya van, mint a jogerős ítéletnek. A jogerő kizárja, hogy ugyanabból a tényalapból származó ugyanazon jog iránt ugyanazon felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy a már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (Pp. 229. § (1) bekezdés). Az alperes házastársának tehát egy anyagi jogerővel rendelkező határozat alapján áll fenn a tartozása a felperessel szemben, amely ennek a pernek a keretei között már nem tehető vitássá. Az alperes helytállási kötelezettsége a házastársa tartozásáért áll fenn, tehát járulékos jellegű. Ez azt jelenti, hogy az alperes bármit bizonyít ebben a körben az eljárás során, házastársának a tartozása attól függetlenül a jogerős fizetési meghagyás alapján - az abban meghatározott összeg erejéig - fennáll és az alperes felelőssége ahhoz igazodik.

Az alperes és házastársa az ügyletkötéskor és azóta is házastársi vagyonszövetségben élnek, a jogügylet pedig nem vitathatóan visszterhes volt, így a Csjt. 30. §-ának (2) bekezdése szerint az alperes házastársának a szerződését az alperes hozzájárulásával

kötöttnek kell tekinteni. Az eljárás során tehát - a jogerős ítéletben foglaltaknak megfelelően - csak azt kellett tisztázni, hogy a felperes tudott-e, vagy a körülményekből tudnia kellett-e arról, hogy az alperes az ügylethez nem járult hozzá. Ennek hiányában ugyanis a kötelezettségvállalásért az alperes felelőssége a Csjt. 30. §-ának (3) bekezdése szerint a közös vagyonból reá eső rész erejéig fennáll.

Az alperes az eljárás során nem is hivatkozott olyan tényre, körülményre, bizonyítékra, amely alapján ez a törvényi vélelem megdönthető lett volna. Az okiraton szereplő tanúk vallomásával szemben nem került bizonyításra, hogy a felperes csak egy üres papírt kapott volna az alperes házastársától, így ez nem szolgálhatott hivatkozási alapul. Az alperes azonkívül, hogy állítása szerint nem tudott a megállapodásról, nem adott elő egyéb olyan tény, körülményt, amely az ügy elbírálása szempontjából értékelhető lett volna. A követeléssel szemben kifogást, kimentési okot elő sem adott, így nem volt mire lefolytatnia az elsőfokú bíróságnak további bizonyítást. A már kifejtettek értelmében a felperes és az alperes házastársa közötti jogügylet létre nem jött, illetve az, hogy a tartozás eleve nem vagy csak részben állt fenn - figyelemmel a felperes követelésének ítélt dolog jellegére - már nem volt bizonyítható.

A Kúria a kifejtettekre tekintettel - a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával - a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján, utalva annak helyes indokaira is, hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperest a felperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított - és a 4/A. § (1) bekezdése szerint ÁFÁ-val növelt összegű - ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes költségmentességére tekintettel a Pp. 270. §-a szerint alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. július 10.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Puskás Péter s.k. előadó

bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. bíró

*A kiadmány hitelével:
tisztviselő*